

Использование аутентичного методически организованного учебного материала играет важную роль в формировании навыков словоупотребления и словообразования, потому что в этом случае задания носят проблемный характер, а «их выполнение делает процесс обучения лексике гибким и интересным, профессионально ориентированным и личностно мотивированным, способствует реализации иноязычных коммуникативных способностей будущих экономистов» [4, с. 10].

Поэтапное формирование лексической компетенции создает благоприятные предпосылки для сознательного усвоения студентами профессиональной лексики в ходе выполнения учебных коммуникативных задач во время занятий. Сформированные таким образом иноязычные умения будут способствовать расширению профессиональной мобильности выпускников, перспектив трудоустройства, помогут им успешно осуществлять свою профессиональную деятельность.

Литература

1. Багметова Н.В., Пром Н.А. Формирование лексической компетенции у студентов технических вузов при обучении иноязычной коммуникации / Н. В. Багметова, Н. А. Пром. – Известия ВолГУ. – Вып. № 5 (132) – Т. 16. – Волгоград: Изд-во ВолГТУ, 2014. – С. 115 – 117.

2. Крат Е.И. Особенности отбора содержания обучения студентов неязыковых специальностей иностранному языку профессиональной направленности / Е. И. Крат. // Лингвокультурное образование в системе вузовской подготовки специалистов : сб. мат. международной научн-практ. конф., Брест, 17-18 ноября 2011 г. / Брест. гос. ун-т им. А.С. Пушкина ; ред. :Л. М. Максимук [и др.]. – Брест, 2012. – С. 220 – 223.

3. Пирогова Н.Г. Развитие приемов самостоятельной работы с лексическим материалом при обучении студентов иностранному языку / Н. Г. Пирогова. // Проблемы филологии и методики преподавания иностранных языков : сб. науч. ст. – Вып. 13. – СПб : Изд-во СПб ГУЭиФ, 2011. – С. 61 – 67.

4. Семенчук Ю.А. Формирование англоязычной лексической компетенции у студентов экономических специальностей формами интерактивного обучения : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Ю. А. Семенчук ; Киев. нац. лингв. ун-т. – Киев, 2007. – 24 с.

Рокіцька Наталія Володимирівна,

Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка

З НІМЕЦЬКОГО ДОСВІДУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ У КОНТЕКСТІ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ

Посилення інтегративних процесів в умовах Болонського процесу зумовлює важливу роль наукового співробітництва європейських країн в галузі освіти. Метою розвитку професійної педагогічної освіти стає створення такої

системи, яка б на основі нагромадженого досвіду та актуальних європейських здобутків забезпечувала підготовку педагогів і вихователів, здатних здійснювати професійну діяльність на нових концептуальних засадах, реалізовувати різнобічний розвиток особистості, відповідати її освітнім і духовно-культурним потребам та запитам конкурентоспроможності на ринку праці. Відповідно до Стратегії сталого розвитку «Україна –2020», прийнятої в січні 2015 р., наріжним фактором реформування освіти є вивчення іноземних мов як пріоритет внутрішньої політики України щодо інтеграції в ЄС.

Позитивний досвід професійної підготовки фахівців в галузі іноземних мов, нагромаджений у передових зарубіжних країнах, Німеччині зокрема, потребує серйозних і системних розвідок. Найважливішою особливістю німецької професійної підготовки учителів була і залишається відсутність єдиної загальнодержавної системи педагогічної освіти. Однак вагомий вплив на німецьку модель підготовки вчителів іноземної мови відіграють загальноєвропейські інтеграційні процеси. Протягом останнього десятиріччя в ЄС спостерігається зростаюча динаміка англійської, німецької, французької, італійської та іспанської мов, що спонукає активно їх вивчати. Мовна компетентність нині є однією з пріоритетних умов успішного працевлаштування та побудови кар'єри в Європі. З огляду на це актуальними на сьогодні є якість занять з іноземної мови, зростає потреба у висококваліфікованих викладачах іноземних мов.

З метою покращення професійної підготовки вчителів іноземної мови та збільшення ефективності вивчення іноземних мов ЄС та Рада Європи розробили спеціальні проекти та освітні програми: «Сократ» (SOCRATES), «Еразм» (ERASMUS), «Лінгва» (LINGUA), «Коменський» (COMENIUS), «Комет» (KOMET) та ін. Програми ERASMUS та LINGUA діють з метою розширення лінгвістичного обміну студентів між ВНЗ 27 країн-партнерів, які є членами ЄС. Домінуючим дослідженням для європейських науковців, котрі координують та розробляють перспективні плани у професійній підготовці вчителів іноземної мови, став «Європейський профіль з мовної освіти вчителя (рекомендації)» (2004р.) , в якому запропонована мовна підготовка вчителя у XXI ст. Йдеться, зокрема, про початкову та післядипломну підготовку вчителя іноземної мови, розроблено рекомендації для укладачів освітньо-мовної політики та викладачів-мовників Європи.

Сучасна німецька модель підготовки майбутніх учителів перебуває на завершальному перехідному етапі згідно з вимогами Болонського процесу щодо дворівневої підготовки з присвоєнням ступеня «Бакалавр освіти» та «Магістр освіти» і здійснюється в рамках проектів. Перехід на ступеневу структуру педагогічної освіти в Німеччині є більш складним, порівняно з Україною, та пов'язаний з відсутністю єдиних освітніх вимог у межах країни, адже кожна федеральна земля має свої характерні риси педагогічної підготовки, успадкувавши при цьому розподіл на дві фази: теоретичну і практичну. Характерною ознакою є те, що, на відміну від нашої країни, професійна

підготовка майбутніх учителів не універсальна, а відповідає певним ступеням навчальних закладів.

Підготовці висококваліфікованих педагогів у Німеччині слугує тільки стаціонарна форма навчання, хоча під час підготовки вчителів іноземних мов частково використовуються форми дистанційного навчання: e-learning і blended-learning. Аналіз навчальних планів педагогічних відділень в університетах показав, що вони, здебільшого, побудовані за кредитно-модульним принципом та містять нормативну та варіативну складові. Необхідною передумовою вивчення іноземної мови як основного фаху у німецькому ВНЗ є рівень володіння B2 відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Професійна підготовка майбутніх учителів у Німеччині здійснюється за уніфікованими навчальними планами та програмами, спрямована на забезпечення школи фахівцями, здатними вирішувати завдання, що впливають з потреб часу, т.ч. здійснюється на основі принципу прогностичності. Головними компонентами змісту є підготовка з двох (основної і додаткової) спеціальностей, але не завжди споріднених, дисципліни психолого-педагогічного циклу і практика. Для майбутніх вчителів іноземної мови існує можливість поєднувати вивчення двох іноземних мов як першої, так і другої спеціальності, можливі також інші комбінації (наприклад, рідна мова з іноземною, іноземна мова з нефілологічною спеціальністю, математикою, біологією, економікою і т. д.).

На зміст освіти значно впливає навчальний процес в університетах, який поділяється на два етапи: базовий та основний. У німецькій моделі підготовки вчителів іноземної мови проявляються такі три основні тенденції: вимоги до професійної підготовки; включення у навчальну програму додаткових дисциплін з метою розширення професійних шансів майбутніх учителів іноземної мови; допуск до роботи лише тих вчителів іноземної мови, котрі пройшли через одну форму навчання у країні, мова якої вивчається. Теоретичне навчання для майбутніх учителів в Німеччині закінчується першим, а підготовча служба для входження в теорію і практику вчительської професії - другим державним науковим іспитом. Німецька модель підготовки вчителів є практико-орієнтованою, значний обсяг навчального навантаження припадає на практичні заняття і педагогічні практики, кожен вид якої закріплений у певному модулі. У навчальних планах особливий акцент зроблено на формування міжнародної діяльності вчителя, його професійне спілкування з іноземними колегами. Таким чином, кожен учитель набуває досвіду викладання дисципліни в різних системах освіти країн Європи.

Успішне впровадження рекомендаційних документів Ради Європи з питань мовної освіти та принципів Болонської декларації в освітній системі України набуває сьогодні нового значення.